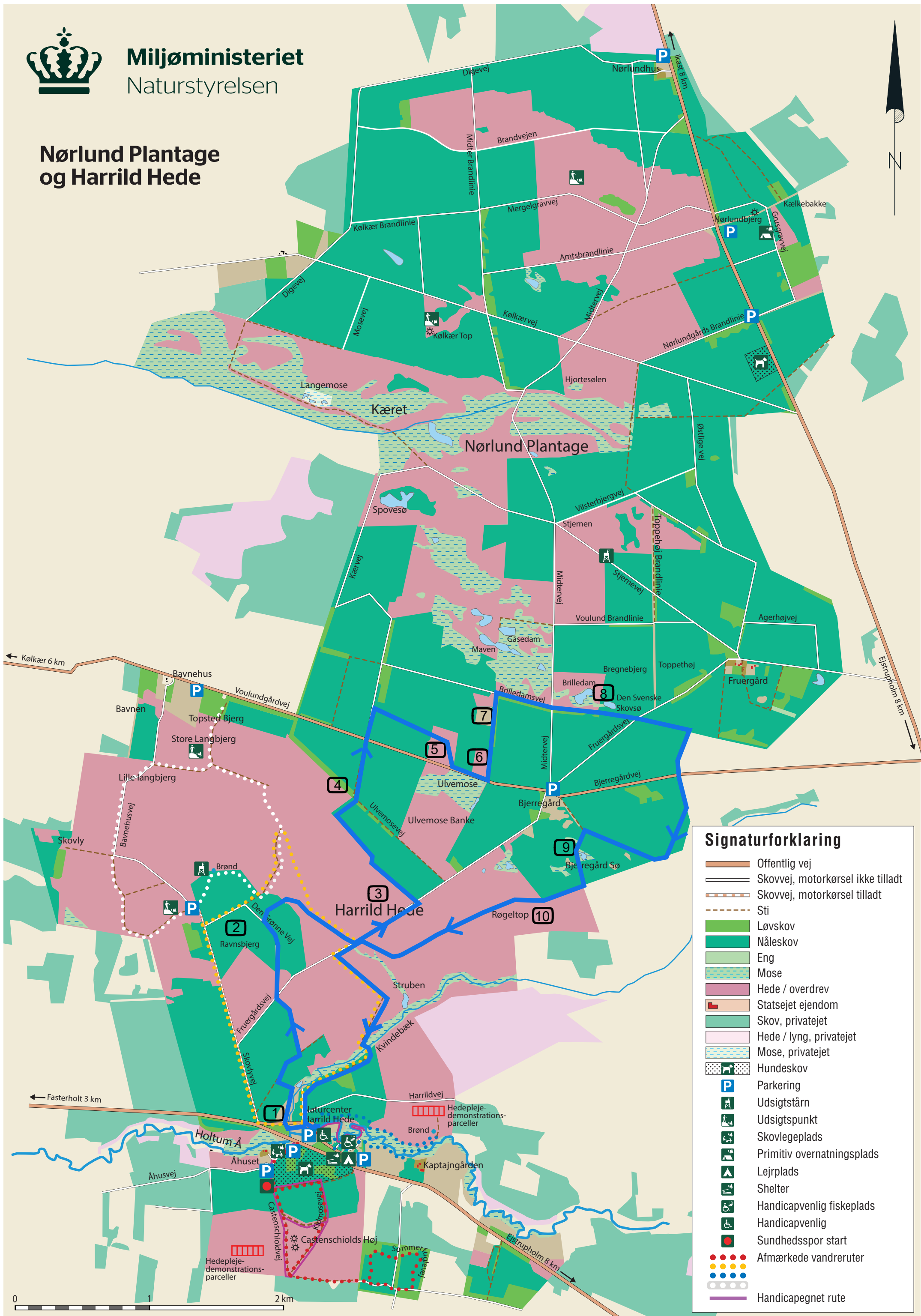

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Nørlund Plantage og Harrild Hede

Pop-op vandrerute på Harrild Hede 2026

Blå rute - ca. 15 km, start/slut ved Naturcenter Harrild Hede

1) Kvindebækengen. På engen var der fiskedamme fra omkring 1950 til 1999. I 1999 ophørte forpagtningsaftalen mellem dambruget og Naturstyrelsen, hvorefter dammene både ved Kvindebækken og Holtum Å blev jævnet og vandløbene lagt tilbage i tidligere løb.

2) Granbevoksningen på og omkring Ravnsbjerg blev stormskadet i 1981. I stormene i firserne og halvfemserne faldt efterhånden alle de gamle graner i takt med at nye nåletræer blev plantet. En del af den nuværende skov består af sitka og rødgran i blanding. Da sitkagran ikke er hjemmehørende, er den uønsket i den kommende naturnationalpark, og vil blive fjernet i løbet af en årerække. Rødgran m.m. vil kunne fungere som overstandere for evt. selvsåede løvtræer.

3) Arealet har været bevokset med bjergfyr, ligesom bevoksningen mod nord. Arealet blev ryddet sidst i 1940'erne for atter at indgå i hedearealet. Der ses både spor af sandflugtsdiger og spor efter plantepløven der forberedte jorden (sandet) til plantning.

4) Både langs Ulvemosevej, og i forlængelse af vejen mod nordvest, er der blevet etableret løvtræbælter i midten af 1990'erne. Ideen var at skabe et stabiliserende "skelet" i skoven, der samtidigt kunne fungere som frøkilde.

5) Efter storbranden i Nørlund i 1971 og tørkesomrene i 1975-76 forsøgte skovvæsenet at etablere nogle søer (branddamme) i fugtige lavninger. I nogle tilfælde opnåede man utilsigtet at punktere et vandstandsende al-lag. I stedet for en sø fik man en tør grusgrav omgivet af fugtig jord. Efter 50 år er allaget gendannet, så der nu omsider er opstået vandhuller på flere af de andre lokaliteter – måske sker det også her, en skønne dag.

6) Hestbjerg. Udsigt mod nord: Kæret Gåsedam og Maven. Mod syd: Ulvemosen og Harrild Hede.

7) Den gamle planteskole. Det åbne areal har været anvendt til planteskole i begyndelsen af 1900-tallet da tilplantningen i Nørlund Plantage for alvor tog fart. Siden har det fungeret som vildtagre.

8) Brilledam. En brunvandet næringsfattig hedesø. Tørvejorden giver vandet den brune farve.

9) Større bevoksning af sitkagran, anlagt på tørveagtig sandjord. Sitkagranen gror hurtigt på denne bund, men færdsel med maskiner vanskeliggøres af den fugtige bund. Sandsynligvis vil arealet atter henfalde til fugtig hede når sitkagranen med tiden forsvinder.

10) Røgelstop. Klitlandskab formet af tidligere tiders sandflugt og flere steder er der stadig åbne vindbrud; men sandflugten er minimal i forhold til fortidens sandstorme. Før hedetilplantningen tog fart i sidste del af 1800-tallet fandtes der stort set ingen træer vest for hovedvej A13.

Naturstyrelsen